

عنوان مقاله:

رهی؛ سنت، کلیشه یا تخلص؟ (پژوهشی درباره واژه «رهی» در شعر فارسی)

محل انتشار:

دو فصلنامه ادب فارسی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مهسا رضایی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس

نجمه دری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس

سعید بزرگ بیگدلی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

تخلص یا نام شعری، یکی از ویژگی های شعر فارسی است که از قرن ششم به عنوان یک سنت ادبی رواج می یابد و در شعر شاعران قرن هفتم به ثبات می رسد. شاعرانی چون سنایی، خاقانی و انوری از جریان سازان این حیطة به شمار می آیند و به ویژه، زمینه تشخیص یافتن و نیز تثبیت تخلص در غزل را فراهم می آورند. با تکیه بر تکرار یک واژه که از مشخصه های اصلی تعریف تخلص است، برخی پژوهشگران معاصر در تعیین تخلص شعرا دچار خطا شده و تخلص های نادرستی را به شعرای قرن شش نسبت داده اند؛ از جمله این خطاها در انتساب، می توان به واژه «رهی» اشاره کرد که به عنوان تخلص بعضی شاعران معرفی شده است. در این مقاله به روش توصیفی-تحلیلی، به پیشینه تخلص در شعر فارسی و عربی و نیز جایگاه آن در شعر اشاره و تخلص پنهان در شعر سنایی و مولوی را بررسی کرده ایم. همچنین با جست وجو در اشعار فارسی از آغاز و با تاکید بر تحقیق در اشعار شاعران قرن ششم، به بررسی واژه رهی در جایگاه تخلص پرداخته ایم. نتایج به دست آمده نوعی سنت ادبی و مضمون و کلمات مترادف با کلمه رهی را در کاربرد این واژه از سوی شاعران مختلف نشان می دهد که نمی تواند در همه موارد نشانگر تخلص شعری باشد.

کلمات کلیدی:

شعر قرن ششم، تخلص، انتخاب تخلص، رهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1445482>

